

Parlamentul
Republicii Moldova

RM nr. 36/03-215

26 decembrie, 2024

Deputat în Parlamentul Republicii Moldova

Comisia economie, buget și finanțe

AMENDAMENT la proiectul de lege pentru modificarea Legii insolvenței nr. 149/2012 (nr.304 din 16.10.2024)

În temeiul dispozițiilor art.59 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și art.17 alin.(2) din Legea despre statutul deputatului în Parlament nr.39/1994, înaintez următorul amendament:

1. Punctul 1. La articolul 2 - se completează cu textul:

"la noțiunea "incapacitate de plată" în enunțul al doilea după cuvântul debitorul se completează cu textul "înregistrează datoriile față de un singur creditor în sumă de peste 10 salarii medii pe economie"

Argumentare:

Propunerea de includere în noțiunea termenului „incapacitate de plată” a valorii datoriilor unui debitor când acesta se prezumă a fi în incapacitate de plată este justificată de necesitatea instituirii unui prag minim la atingerea căruia prezumpția incapacității de plată să fie viabilă.

Actualmente, Legea insolvenței nr. 149/2012 nu stabilește un prag minim al datoriilor unui debitor când acesta este prezumat în incapacitate de plată, astfel, creditorii de rea-credință și care intenționează preluarea afacerilor sau activelor unei societăți comerciale în dificultate temporară de plată, pot formula cerere introductivă privind intentarea față de debitor a procedurii de insolvență cu înlăturarea imediată a debitorului de la gestiunea afacerii și patrimoniului, făcând astfel posibilă preluarea controlului asupra societății care prezintă un interes anume pentru un creditor sau altul, chiar dacă datoria acestui debitor față de creditorul interesat și de rea-credință este de 1 000 lei.

Pe de altă parte, atunci când buna-credință se prezumă, procedurile de insolvență intentate față de debitori ale căror datorii sunt mici, până la 10 salarii medii pe economie, pot genera costuri mai mari de gestionare a procesului decât valoarea creanțelor debitorului insolvent.

Or, doar remunerarea administratorului provizoriu pentru maxim 60 de zile lucrătoare, conform valorii minime a intervalului pentru stabilirea remunerației ar constitui aproximativ 52 800 lei (salariu conform intervalului minim 17,600 pentru 3 luni), acesta urmând să gestioneze o masă credală de câteva zeci de mii de lei.

Conform datelor comunicate de Serviciul Fiscal de Stat, din 1407 dosare, SFS a depus 257 cereri introductive față de debitori a căror creanțe aveau valoare de până la 50,000 (18%) și 132 de cereri pentru creanțe între 50,000 și 100,000 (9%). În acest sens se justifică stabilirea unui prag de 10 salarii medii pe economie, care în anul 2025 ar constitui 161 000 lei (raportat la salariul mediu pe economie de 16100 lei).

De menționat că acest prag va fi aplicabil doar în cazul cererilor introductive formulate de către creditorii, debitorul având posibilitate să depună cerere introductivă de intentare față de sine a procedurii de insolvabilitate, indiferent de valoarea datoriilor față de creditorii.

Majoritatea statelor europene nu au stabilit o valoare a creanței de la care poate fi depusă o cerere introductivă.

Totodată, în România, conform Legii nr. 85/2014 privind restructurarea și insolvența, este stabilit cuantumul creanței în valoare de 50.000 RON, atât pentru debitorii, cât și pentru creditorii, iar pentru creanțe salariale - un cuantum de 6 salarii medii brute pe economie/salariat.

2. Proiectul de lege se completează cu un nou punct în redacția:

”la articolul 14 – alineatul (3) va avea următorul cuprins:

„(3) Debitorul este obligat să depună cerere introductivă indiferent de valoarea creanțelor ajunse la scadență. Cererea introductivă se depune de către debitor imediat, nu mai târziu de expirarea a 30 de zile din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin. (2) și la art. 10 alin. (2).”

Argumentare:

Propunerea vine să reducă din cererile introductive depuse abuziv de către creditorii, inclusiv să stimuleze utilizarea de către creditorii și a altor mijloace legale de recuperare a creanțelor (executarea silită, cesiunea creanțelor, remiterea de datorii etc.), în cazul debitorilor, această limită nu ar trebui să fie aplicată, urmând ca debitorii să dispună de posibilitatea depunerii unei cereri introductive privind intentarea față de sine a procedurii de insolvabilitate, indiferent de valoarea creanțelor lor față de creditorii.

În cazul cererilor introductive depuse de către debitorii, costurile procedurilor sunt mai reduse, acestor categorii de cereri nefiind aplicabilă perioada de observație, iar lipsa masei debitoare (lipsa bunurilor din contul cărora să se stingă creanțele), este posibilă intentarea procedurii simplificate a falimentului, care este o procedură mult mai rapidă decât intentarea procedurii clasice a insolvabilității urmată de procedura falimentului sau restructurare.

3. Proiectul de lege se completează cu un nou punct în redacția:

Articolul 18 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

” (4).” Creditorul poate depune cerere introductivă doar după epuizarea tuturor posibilităților de recuperare a creanțelor în procedură prealabilă, inclusiv prin intermediul unui proces de mediere

4. La punctul 5, articolul 20, alineatul (2), se completează cu textul:

”se completează cu litera d) cu următorul cuprins:

”d) înscrisurile din care rezultă parcurgerea procedurii prealabile de recuperare a creanței, inclusiv procesul – verbal de încetare a medierii.”

5. Proiectul de lege se completează cu un nou punct:

Articolul 24 va avea următorul conținut:

„Articolul 24. Dispunerea măsurilor de asigurare.

(1) După ce primește cererea introductivă spre examinare, instanța de

insolvabilitate aplică măsuri de asigurare a creanțelor creditorilor prin care:

a) suspendă urmărirea individuală ale creditorilor și executările silită asupra bunurilor debitorului, precum și suspendă curgerea prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora împotriva debitorului;

c) aplică măsurile de asigurare prevăzute de Codul de procedură civilă;

d) pune sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale ori decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu.

(2) La cererea motivată a creditorului, a administratorului provizoriu sau din oficiu, pentru a preveni modificarea stării în care se află bunurile debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate, instanța de insolvabilitate, prin încheiere, poate ridica dreptul de administrare al debitorului, care constă în dreptul de a-și conduce activitatea, de a-și administra bunurile și de a dispune de acestea.

(3) Măsurile de asigurare indicate la alin. (1) pot fi substituite sau anulate de instanța de insolvabilitate pe durata perioadei de observație, la cererea motivată a debitorului, creditorilor sau administratorului provizoriu.

(4) La cererea motivată a debitorului, instanța de insolvabilitate poate să suspende, ca măsură de asigurare, curgerea dobânzilor, a majorărilor sau a penalităților de orice fel, sau a oricăror alte cheltuieli aferente creanțelor născute anterior perioadei de observație.

(5) Încheierile motivate ale instanței de insolvabilitate prin care sunt aplicate măsurile prevăzute la alineatele (1) și (2), precum și refuzul aplicării, substituirii sau anulării acestora, pot fi atacate cu recurs de persoanele interesate.”

Argumentare:

Esența modificărilor propuse prin reconfigurarea și modificarea textului de la articolul 24 constau în schimbarea abordării în ceea ce privește aplicarea măsurilor de asigurare de către instanța de insolvabilitate la etapa primirii cererii introductive depusă de creditor.

Or, potrivit Legii insolvabilității nr. 149/2012, doar atunci când o cerere introductivă este formulată de către creditor, instanța de insolvabilitate va emite încheiere prin care va dispune primirea spre examinare a cererii respective, va pune debitorul sub observație și va desemna administratorul provizoriu (a se vedea art. 21 alin. (1), alin. (2) și alin. (5) din Legea nr. 149/2012).

Concomitent, din textul actual al articolului 24 rezultă că măsurile de asigurare se vor dispune automat concomitent cu primirea spre examinare a cererii introductive, printre acestea fiind și ridicarea dreptului de administrare al debitorului, care constă în dreptul de a-și conduce activitatea, de a-și administra bunurile și de a dispune de acestea, deși la art. 25 alin. (1) și alin. (2) Legea nr. 149/2012, ridicarea dreptului de administrare al debitorului se face la cererea motivată a creditorilor / administratorului provizoriu având ca justificare pierderile continue din patrimoniul acestuia sau lipsa probabilității de realizare a unui plan rațional de activitate a întreprinderii și/sau eschivarea acestuia de la executarea atribuțiilor sale.

Astfel, conform propunerii, odată cu primirea cererii introductive spre examinare, instanța de insolvabilitate va aplica automat măsurile de asigurare care se referă la

suspendarea urmărilor individuale ale creditorilor și executărilor silite asupra bunurilor debitorului, precum și a curgerii prescripției dreptului de a cere executarea silită a creanțelor acestora contra debitorului, va pune sub interdicție înstrăinarea de către debitor a bunurilor sale ori va decide ca acestea să poată fi înstrăinate doar cu învoirea expresă a administratorului provizoriu și va putea dispune măsurile de asigurare prevăzute de Codul de Procedură civilă.

Din conținutul art. 24 se exclude norma vizând desemnarea de către instanță a administratorului provizoriu. Și asta deoarece desemnarea administratorului provizoriu, deși intră în categoria măsurilor de asigurare reieșind din titlul marginal al articolului unde aceasta se conține, nu este măsură asiguratorie *de plano*. Aceasta rezultă expres din prevederile art. 21 alin. (5) din Legea nr. 149/2012 conform căroră, *prin încheierea consemnată la alin. (2), instanța de insolvabilitate dispune punerea sub observație a debitorului prin desemnarea unui administrator provizoriu și aplică măsuri de asigurare a creanțelor creditorilor.*

Referitor la ridicarea dreptului de administrare al debitorului, procedura aplicabilă va fi cea prevăzută la art. 25 alin. (2) și alin. (3), instanța de insolvabilitate nefiind în măsură să dispună ridicarea dreptului de administrare al debitorului în alte cazuri decât în prezența unei cereri motivate a creditorilor, administratorului provizoriu sau din oficiu și doar pentru a preveni modificarea stării bunurilor debitorului în perioada de până la intentarea procesului de insolvabilitate.

6. La punctul 7 articolul 25, alineatul (6) după cuvintele "confirmată documentar" se completează cu textul "prin raportul administratorului provizoriu și"

Argumentare:

Administratorul provizoriu este desemnat de instanța de insolvabilitate prin încheierea de primire în procedură a cererii introductive depusă de creditor, urmând să își desfășoare activitatea pe durata perioadei de observație (60 zile), iar atribuțiile și competențele principale ale administratorului provizoriu sunt stabilite la art. 25 alin. (5) din Legea nr. 149/2012.

Respectiv, este judicios ca remunerarea administratorului provizoriu pe durata procedurii de observație să fie stabilită de instanța de insolvabilitate în funcție de activitățile efectiv desfășurate de către administratorul provizoriu și detaliat descrise în raportul comunicat instanței de insolvabilitate și care este examinat de instanța de insolvabilitate concomitent cu cererea introductivă depusă de creditor.

7. Proiectul de lege se completează cu un nou punct conform căruia:

La articolul 26 alineatul (1), după cuvântul "despre", se completează cu textul: "desemnarea sa precum și, după caz, despre".

Argumentare: Această modificare este una tehnică, derivă din caracterul opțional al măsurilor de asigurare introdus prin expunerea în redacție nouă a articolului 24, și se referă la aceea că, întotdeauna administratorul provizoriu va notifica registrele publice despre desemnarea sa, iar, în cazul aplicării măsurilor de asigurare la primirea cererii introductive spre examinare, și despre aceste măsuri.

8. Proiectul se completează cu un nou punct cu următorul conținut:

La articolul 27 la alineatul (1), textul "raport cu privire la executarea măsurilor de asigurare" se substituie cu textul "raport de activitate cu

descrierea măsurilor luate de administratorul provizoriu și stării economico-financiare a debitorului”.

Argumentare:

Potrivit art. 25 alin. (5) lit. b) din Legea nr. 149/2012, printre principalele atribuții și drepturi ale administratorului provizoriu în cadrul prezentei legi intră examinarea situației economice a debitorului și întocmirea unui raport de verificare a existenței temeiurilor de intentare a procesului de insolvență sau de respingere a cererii introductive.

În redacția actuală a articolului 27, prezentarea concluziilor și propunerilor de intentare a procesului de insolvență sau de respingere a cererii introductive, urmează să fie incluse în raportul privind măsurile de asigurare, deși logic ar fi ca măsurile de asigurare să fie cuprinse într-un raport de activitate mai larg, care să cuprindă atât măsurile de asigurare aplicate, cât și constatările administratorului privind starea patrimoniului debitorului, precum și concluziile cu privire la intentarea procesului de insolvență sau respingerea cererii introductive.

Modificarea propusă vine să ajusteze logic și congruent conținutul raportului pe care administratorului provizoriu urmează să-l prezinte la sfârșitul perioadei de observație, reieșind din principala sa atribuție – cea de examinare a situației economice a debitorului și înaintarea propunerilor către instanța de insolvență.

9. La punctul 22, articolul 88, alineatul (2), textul ”10 zile” se substituie cu textul ”20 zile” iar cuvintele ”din data publicării” se substituie cu cuvintele ”din data comunicării”

Argumentare.

Potrivit prevederilor art. 75 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 149/2012, din momentul intentării procedurii de insolvență: a) activitatea organelor de conducere ale debitorului se suspendă.

Astfel, după intentarea procedurii de insolvență, adunarea acționarilor sau adunarea asociaților, nu mai poate adopta careva hotărâri vizând activitatea debitorului insolvent.

În acest sens, pentru a putea desemna reprezentantul debitorului în condițiile art. 88 alin. (1) din Legea nr. 149/2012, urmează a fi respectate procedurile de convocare a adunării generale a acționarilor /adunării generale a asociaților, proceduri care sunt reglementate cu precizie de Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată (art. 50 și art. 51) și Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni (art. 49).

Astfel că pentru a respecta procedura de convocare și desfășurare a adunărilor generale a acționarilor sau asociaților debitorului insolvent în vederea desemnării reprezentantului debitorului, este necesar ca termenul stabilit la art. 88 alin. (1) din Legea nr. 149/2012 să fie suficient și să se încadreze în termenele de convocare și ținere a adunărilor respective prevăzute de legile speciale.

10. Se completează cu un nou punct cu următorul cuprins:

”Articolul 126 se completează cu alin. (10/1) cu următorul cuprins:

„(10¹) Dacă valoarea cererii de validare privind încasarea mijloacelor bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, nu depășește 10 salarii medii pe economie prognozate la data sesizării instanței, fără a se lua în considerare dobânzile, penalitățile, cheltuielile de judecată și alte venituri accesorii, aceasta se examinează de instanța de

insolvabilitate ca cerere cu valoare redusă, în modul stabilit de Codul de procedură civilă.”

Argumentare: Procedura de examinare a cererilor cu valoare redusă a fost introdusă în Codul de procedură civilă prin Legea pentru modificarea și completarea unor acte legislative nr. 17 / 2018 (în vigoare din 04 mai 2018).

Prin modificarea propusă se urmărește atingerea scopului general de a clarifica mai rapid și eficient categoria litigiilor vizate, astfel încât volumul resurselor statului pentru înfăptuirea justiției și perioada de soluționare să fie redusă. Considerăm că în modul descris vor fi menținute drepturile procedurale ale participanților la proces (intentarea litigiului va fi în continuare precedată de procedura de înființare a popririi cu consecințele aferente; terțul poprit își va putea formula apărările în instanța de insolvabilitate prin depunerea referinței; căile și termenele de atac ale actelor adoptate de instanța de judecată nu se modifică), însă cresc premisele desfășurării procedurilor judiciare mai eficiente și mai rapide, respectându-se celeritatea procesului de insolvabilitate.

11. Proiectul de lege se completează cu Art. – II. Dispoziții finale și tranzitorii în redacția:

”Art.-II. Dispoziții finale și tranzitorii

- (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării.
- (2) Dispozițiile alineatelor (3) și (5) din articolul 24 se aplică și debitorului, care la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, se află în perioada de observație.

Radu MARIAN
Deputat în Parlament